

За крок до остаточного відновлення: на дверях Острозької синагоги встановили Мезузу

Інна СОБКО

У неділю, 4 листопада, на одвірку Великої Острозької синагоги Магарша закріпили Мезузу (на фото нижче) – оберіг із сакральним текстом, що розміщується у правій частині дверей усіх єврейських приміщень.

Тришки більше двох років тому, синагога була руїною, якій загрожувало повне знищення. Завдяки Григорію Аршинову Велика синагога в Острозі отримала нове життя. Він став ініціатором, спонсором та виконавцем відновлення святині. У 2016 році розпочалися перші роботи. Найважливішим було відновлення покрівлі. Сьогодні ж, уже встановлено вікна, двері, поштукатурено 90% площі стін та стель, відновлено два фасади а також, відновлюється унікальна ліпнина. Важливим кроком у відновленні стало прикріплення до дверей Мезузи, яка наповнює приміщення особливою святістю.

Для здійснення цієї історичної події Григорій Аршинов запросив рабина Лейбиша Ротенберга, голову єврейської громади «Косино» з міста Мансі, що в штаті Нью-Йорк. Також участь у цій урочистості взяв активіст, який опікується збереженням могил цадиків – людей, що досягли пізнання світу і є посередниками у спілкуванні віруючих з Творцем, ребе Меєр Габай Ізраель. Він першим повірив в ідею Григорія Йосиповича відновити синагогу. Окрім того, на урочистостях були присутні паломники зі США, Ізраїлю та України, а також містяни: члени єврейської громади Острога й представники влади міста. Важливо, що на встановленій Мезузі міститься напис не тільки імені Всевишнього, а й Магарша – видатного вченого талмудиста з Острога, який у XVII ст. перебудував за свої гроші Острозьку синагогу, зробивши її найбільшою у Східній Європі

– Моєю мрією було врятувати синагогу від повного руйнування. Коли над святинією ми зробили дах, я продовжував мріяти про двері та вікна. І ось коли синагога набула обрисів закритого приміщення, за рік до її відкриття як культурої споруди, виникла ідея прикріпити на дверях Мезузу. Цей оберіг захищає і саму споруду, і людей, що в ній перебувають від усяких негараздів. Мезуза додає святості цій споруді та засвідчує незворотність перетворення цих приміщень у сакральну споруду, з яких у різні часи робили конюшню, склад та смітник, – наголосив Григорій Аршинов.

Продовження на 2-й стор. >>>

За крок до остаточного відновлення: на дверях Острозької синагоги встановили Мезузу

Під час урочистостей з нагоди прикріплення Мезузи, головний ініціатор події розповів багатовікову історію єврейської громади Острога. Григорій Йосипович звертав увагу на важливість діяльності громади та її вплив на розвиток міста й Волині у різні історичні періоди. Також він наголосив на трагічних сторінках історії єврейської громади міста. Окрім того, для присутніх показали фільм Андрія Малюського, у якому візуально можна було побачити та оцінити стан

часного та майбутнього синагоги, яку побудували 400 років тому.

Власне, наступного року буде 80-чя, як у 1939 році синагогу Магарша було закрито, а згодом практично усю величезну єврейську громаду міста було знищено нацистами. Саме тому, особливо сим-

волічним буде відкриття головної єврейської святині Острога та внесення у неї Тори у 2019 році. Наразі, виконано величезну частину роботи з відновлення приміщень, але попереду ще багато планів. Зокрема, Григорій Аршинов мріє відновити західний фасад та добудувати жіночі галереї, де хотів би розташувати постійну експозицію шістсотлітньої історії єврейської громади міста. Наразі, у фондах Державного історико-культурного заповідника м. Острога є вели-

ка колекція цінних експонатів, які можна розмістити у цій галереї. Найближчим часом розпочнеться ремонт підлоги. Ще одним важливим кроком має стати встановлення в синагозі Арон га-Кодеш – місця, де зберігаються сувої Тори. Від початку Григорій Йосипович взяв на себе основні випрати на ремонтні роботи. Наразі уже вкладено понад 200 тис. доларів. З них, першим долучився та надав допомогу в сумі близько 10 тис. дол. ребе Меер Габай Ісраель. Також Г. Й. Аршинов залучив мецената з Нью-Йорку Льюїса Кестенбаума, який наразі надав 25 тис. Основна ж сума – особисті вкладення Григорія Йосиповича. ■

